

Bryssel, 6. toukokuuta 2026
(OR. en)

8990/26

Toimielinten välinen asia:
2023/0271 (COD)

SAATE

Lähettäjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine
DEPREZ

Saapunut: 23. huhtikuuta 2026

Vastaanottaja: Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri

Kom:n asiak. nro: COM(2026) 171 final

Asia: KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE
Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan
mukaisesti
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseksi
rautateiden ratakapasiteetin käytöstä yhtenäisellä eurooppalaisella
rautatiealueella

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 171 final.

Liite: COM(2026) 171 final

Bryssel 23.4.2026
COM(2026) 171 final

2023/0271 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseksi rautateiden
ratakapasiteetin käytöstä yhtenäisellä eurooppalaisella rautatiealueella**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

**KOMISSIION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseksi rautateiden
ratakapasiteetin käytöstä yhtenäisellä eurooppalaisella rautatiealueella**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle
(asiakirja COM(2023) 443 final – 2023/0271 COD): 12.7.2023.

Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on antanut lausuntonsa: 25.10.2023.

Päivä, jona Euroopan parlamentti on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa: 12.3.2024.

Päivä, jona muutettu ehdotus on toimitettu: Ei aiheellinen

Päivä, jona neuvoston kanta on vahvistettu: 21.4.2026.

2. KOMISSIION EHDOTUKSEN TAVOITE

Tämä ehdotus on keskeinen toimi Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa sekä kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategiassa. Sen päätavoitteena on luoda kehys, jonka avulla voidaan hallinnoida tehokkaammin ratakapasiteettia ja liikennettä sekä siten parantaa palvelujen laatua ja lisätä liikennettä rataverkossa. Tämän tavoitteen saavuttaminen on ratkaisevan tärkeää sen varmistamiseksi, että liikenneala edistää hiilestä irtautumista.

3. HUOMAUTUKSET NEUVOSTON KANNASTA

Ensimmäisessä käsittelyssä vahvistettu neuvoston kanta vastaa täysin Euroopan parlamentin ja neuvoston välillä 18. marraskuuta 2025 saavutettua poliittista yhteisymmärrystä. Komissio hyväksyy yleisen yhteisymmärryksen. Tärkeimmät muutokset komission alkuperäiseen ehdotukseen ovat seuraavat:

- Annetaan **kansallisille viranomaisille vahvempi rooli** rataverkon käyttöä koskevien yleisten vaatimusten asettamisessa (jäsenvaltiot voivat esimerkiksi vaatia rataverkon haltijoita laatimaan säännöllisen aikataulun tai varaamaan tietyn vähimmäismäärän ratakapasiteettia tietyille markkinasegmenteille). Kyseiset oikeudet on kuitenkin määriteltävä tarkasti, ne eivät vaikuta rataverkon haltijoiden toiminnallisiin velvollisuuksiin ja niiden on tarjottava näille riittävästi liikkumavaraa.

- Otetaan käyttöön laaja poikkeus asetuksen säännöistä **sotilaallisia ja puolustustarkoituksia** varten.
- Otetaan käyttöön säännöt, jotka koskevat sellaisten **seuraamusten** laskentaa ja enimmäismäärän asettamista, jotka määrätään myönnetyn kapasiteetin muuttamisen yhteydessä. Seuraamusjärjestelmän vastavuoroisuus kuitenkin säilytetään, eivätkä laskentaa ja enimmäismäärän asettamista koskevat säännöt heikennä seuraamusjärjestelmän kannustavaa vaikutusta.
- Perustetaan **hallinnointitasolla** uusi yksikkö: Euroopan rautatiefoorumi. Tarkoituksena on helpottaa prosessia, jossa rataverkon haltijat kuulevat rataverkon käyttäjiä. Lisäksi komissio ei enää ole Euroopan rautateiden sääntelyelinten verkoston (ENRRB) ainoa puheenjohtaja, vaan se jakaa tämän tehtävän kansallisen sääntelyviranomaisen kanssa.

4. PÄÄTELMÄ

Komissio hyväksyy toimielinten välisten neuvottelujen tulokset ja voi näin ollen hyväksyä neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan. Lisäksi, kuten toimielinten välisissä neuvotteluissa sovittiin, komissio antaa lausuman asetuksen hyväksymisen yhteydessä. Siinä mainitaan, että komissio arvioi synergioita EU:n rautatieviraston nykytoimeksiannon mukaisten tehtävien ja toimivaltuuksien sekä tämän asetuksen täytäntöönpanovaatimusten välillä. Lausuma on liitteessä.

LIITE

Asetuksen hyväksymisen yhteydessä annettava komission lausuma:

Komissio on ilmoittanut aikovansa arvioida synergioita Euroopan unionin rautatieviraston (ERA) nykyisen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2016/796 perustuvan toimeksiannon mukaisten tehtävien ja toimivaltuuksien sekä käsillä olevan asetuksen täytäntöönpanovaatimusten välillä, jotta ERA voisi avustaa toimissa, jotka liittyvät sekundaarilainsäädännön valmistelutyöhön sekä suorituskyvyn seurantaan. Komissio toteaa tältä osin, että ERAn nykyisen toimeksiantonsa puitteissa keräämiä ja seuraamia tietoja sekä sen analyysivälineitä voidaan käyttää myös kapasiteetin käytön seurantaan, rautatiealan suorituskyvyn arviointiin ja sekundaarilainsäädännön valmistelun tukemiseen, jolloin vältetään päällekkäisyydet tietojen keruussa, tallentamisessa ja analysoinnissa yksinkertaistamisen ja paremman sääntelyn hengessä.